

Rollenspelen

SURF 2020 project

Project title:

Blended learning environment for medical Dutch: the effect of peer-feedback and buddy support

Institute:

Maastricht university

School of Health professions Education

Faculty of Health, Medicine & Life sciences

Project leader: Maryam Asoodar m.asoodar@maastrichtuniversity.nl

Main project team members:

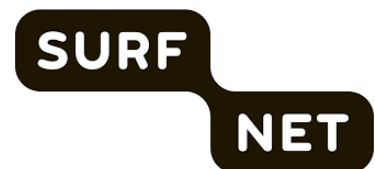
Sistermans, Ilse (UB) i.sistermans@maastrichtuniversity.nl

Verbruggen, K (LANGUAGES) k.verbruggen@maastrichtuniversity.nl

Lausberg, Marion (LANGUAGES) marion.lausberg@maastrichtuniversity.nl

Taks, H (LANGUAGES) h.taks@maastrichtuniversity.nl

Hoogvorst, Welmoed (LANGUAGES) welmoed.hoogvorst@maastrichtuniversity.nl

School of
Health Professions
Education

Rollenspelen

Contents

Rollenspel blok 1 sessie 1	3
Rollenspel blok 1 sessie 2	3
Rollenspel blok 2 sessie 1	4
Rollenspel blok 2 sessie 2	5
Rollenspel blok 3 sessie 1	5
Rollenspel blok 3 sessie 2	6
Rollenspel blok 4 sessie 1	6
Rollenspel blok 4 sessie 2	7
Rollenspel blok 5 sessie 1	7
Rollenspel blok 5 sessie 2	8
Rollenspel blok 6 sessie 1	8
Rollenspel blok 6 sessie 2	9
Rollenspel blok 7 sessie 1	9
Rollenspel blok 7 sessie 2	10
Rollenspel blok 8 sessie 1	11
Rollenspel blok 8 sessie 2	11

Simulated Patient (SP)

Simulated Patient Consultation (SPC)

Rollenspel blok 1 sessie 1

Rollenspel 1

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 62-jarige patiënt op het spreekuur. De patiënt heeft last van vermoeidheid, heeft vaak een droge mond. De patiënt leeft niet zo gezond en heeft last van overgewicht.

- Stel directe en indirecte vragen
- Laat de patiënt merken dat je luistert
- Vat het verhaal van de patiënt samen.

Rollenspel 2

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 23-jarige patiënt op het spreekuur. De patiënt heeft last van tintelingen in handen en voeten, is regelmatig misselijk en moet dan overgeven. Ook ziet de patiënt niet scherp. Je vermoedt dat de patiënt diabetes type 1 heeft omdat dat in de familie zit.

- Stel directe en indirecte vragen
- Laat de patiënt merken dat je luistert
- Vat het verhaal van de patiënt samen.

Rollenspel blok 1 sessie 2

De kinderarts en diabetes

Informatie over de diabetes bij kinderen:

- Je kunt voor meer informatie over diabetes bij kinderen de folder Diabetes (informatie voor kinderen) bekijken:

[diabetes: informatie voor kinderen](#)[Links to an external site.](#)

Informatie over de kinderarts:

- Anders dan bij andere specialismen heb je als kinderarts te maken met drie of vier personen in je spreekkamer: de kinderarts, het kind, de ouder(s). Als kinderarts moet je niet alleen naar de ouder(s) van een kind luisteren maar ook naar het kind want anders gaat er misschien belangrijke informatie verloren.

Rollenspel:

Je bent kinderarts in een groot ziekenhuis. Vandaag spreek je met een patiëntje en haar ouders. Bij het meisje is na onderzoek diabetes type 1 vastgesteld. De naam van het patiëntje is Mila en ze is 6 jaar oud.

- Vertel de uitslag van het onderzoek aan het patiëntje (en haar ouders). Geef uitleg wat diabetes (type 1) betekent.

- Zeg tegen het patiëntje (en haar ouders) dat je eerst met een insulinepen wilt starten.
- Leg de werking van de insulinepen aan het meisje (en haar ouders) uit.
- Geef aan dat er nog andere mogelijkheden zijn als de insulinepen niet werkbaar is.

Belangrijk:

- Je communiceert met de ouders én ook met het kind!
- Je uitleg moet eenvoudig zijn.
- Je stelt makkelijke vragen aan het patiëntje.
- Je past je stem aan.
- Je gebruikt veel diminutieven.

Rollenspel blok 2 sessie 1

Rollenspel 1

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 52-jarige patiënt op het spreekuur. De patiënt heeft last van buikpijn, is afgevallen en voelt zich erg moe. Je hebt het eerste deel van het consult al gehad.

- Vat de klachten van de patiënt samen en controleer of je alles hebt genoemd.
- Stel aanvullende vragen.
- Geef uitleg over de ziekte van Crohn.
- Vertel de patiënt dat je hem/haar gaat doorverwijzen naar een MDL-arts (maag-darm-leverarts).

Schrijf de verwijsbrief.

Rollenspel 2

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 34-jarige patiënt op het spreekuur. De patiënt heeft last van koorts, diarree en heeft bloed in de ontlasting. Je hebt het eerste deel van het consult al gehad.

- Vat de klachten van de patiënt samen en controleer of je alles hebt genoemd.
- Stel aanvullende vragen.
- Geef uitleg over de ziekte van Crohn.
- Vertel de patiënt dat je hem/haar gaat doorverwijzen naar een MDL-arts (maag-darm-leverarts).

Schrijf de verwijsbrief.

Rollenspel blok 2 sessie 2

Je gaat 2 rollenspelen doen. Cursist A heeft AIDS en cursist B heeft MS. Kijk eventueel nog een keer naar de video over jouw onderwerp om je rol van patiënt zo goed mogelijk voor te bereiden.

Rollenspel 1 (cursist A is arts)

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 46-jarige patiënt op het spreekuur. Stel zo veel mogelijk vragen naar de klachten van de patiënt.

- Stel directe en indirecte vragen.
- Laat de patiënt merken dat je luistert.
- Vat het verhaal van de patiënt samen.
- Vertel wat de patiënt heeft en wat de oorzaak en gevolgen zijn.

Rollenspel 2 (cursist B is arts)

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 31-jarige patiënt op het spreekuur. Stel zo veel mogelijk vragen naar de klachten van de patiënt.

- Stel directe en indirecte vragen.
- Laat de patiënt merken dat je luistert.
- Vat het verhaal van de patiënt samen.
- Vertel wat de patiënt heeft en wat de oorzaak en gevolgen zijn.

Rollenspel blok 3 sessie 1

Rollenspel A

Je bent longarts. Een patiënt komt voor het eerst bij je, omdat hij is doorverwezen door de huisarts. Hij klaagt over kortademigheid.

De patiënt is 55 jaar, heeft overgewicht.

Je wil de patiënt onderzoeken.

- Geef de patiënt duidelijke instructies.
- Leg uit wat je doet en waarom.

Rollenspel B

Je bent huisarts. Een patiënt komt bij je omdat hij twee weken heel hard moet hoesten en geeft daarbij bloed op.

De patiënt is 40 jaar en heeft een tenger postuur. Hij rookt.

Je gaat de patiënt onderzoeken.

- Geef duidelijke instructies.
- Leg uit wat je doet en waarom.

Rollenspel blok 3 sessie 2

Informatie voor de student (Dokter)

Rollenspel met Simulated Patient (SP)

Je loopt vandaag stage in de huisartspraktijk als student geneeskunde. Op het spreekuur verschijnt patiënt Van der Zuchten, je hebt deze patiënt nog niet eerder gezien. Hij/zij heeft al enige tijd last van hoesten. Je doet net alsof je lichamelijk onderzoek uitvoert: Vraag de patiënt zich uit te kleden, geef instructies waar de patiënt kan gaan zitten of liggen, geef aan wat de patiënt moet doen bij het onderzoek en vertel je bevindingen.

In deze rol vind je bij het lichamelijk onderzoek geen afwijkende bevindingen.

Je moet achteraf feedback vragen aan de simulatiepatiënt, vooral ook op je taalgebruik.

Doe dat zo gericht mogelijk, dan krijg je ook zo gericht mogelijke feedback.

Rollenspel blok 4 sessie 1

Rollenspel hartziekten

Rollenspel 1

Je bent huisarts.

Een patiënt komt op het spreekuur met klachten over hartkloppingen en hartoverslagen. De klachten verergeren bij inspanning.

Je stelt voor om een hartfilmpje (ECG) en een inspanningstest te doen.

Leg uit wat de patiënt moet doen en wat hij kan verwachten.

Rollenspel 2

Je bent cardioloog.

Een patiënt heeft een hartfilmpje moeten laten maken.

Bespreek de uitkomst van het ECG. Zeg iets over:

- hartritmestoornissen of
- zuurstofgebrek van de hartspier of
- eerder doorgemaakt hartinfarct of

- vergroot hart (hypertrofie)

Rollenspel blok 4 sessie 2

Rollenspel met SP

Informatie voor de student (dokter)

Rollenspel met Simulated Patient (SP)

Je loopt vandaag stage in de huisartspraktijk als student geneeskunde. Op het spreekuur zie je patiënt Wijffels, je hebt deze patiënt nooit eerder gezien. Hij/zij heeft geen klachten, maar heeft bij een vriendin thuis de bloeddruk gemeten, en deze was daar wel erg hoog. De huisarts heeft gevraagd of jij de bloeddruk zou kunnen meten, en indien nodig een (niet-)medicamenteus beleid af te spreken.

Je moet achteraf feedback vragen aan de simulatiepatiënt, vooral ook op je taalgebruik. Doe dat zo gericht mogelijk, dan krijg je ook zo gericht mogelijke feedback.

Rollenspel blok 5 sessie 1

Rollenspelen - oncologie

Rollenspel 1

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 56-jarige patiënte op het spreekuur. De patiënte heeft meegedaan aan het bevolkingsonderzoek borstkanker. Er is op de röntgenfoto's een afwijking gezien die borstkanker kan zijn. Er is vervolgonderzoek nodig in het ziekenhuis.

- Reageer empathisch op de vragen van de patiënte
- Gebruik de zinsconstructies: Als ... dan / Mocht u ... dan
- Vat aan het einde van het consult je verhaal samen

Rollenspel 2

Je bent huisarts. Je hebt vandaag een 68-jarige patiënt op het spreekuur. De patiënt is de laatste tijd veel afgevallen en heeft bloed bij de ontlasting. Er komt darmkanker in de familie voor.

- Reageer empathisch op de vragen van de patiënte
- Gebruik de zinsconstructies: Als ... dan / Mocht u ... dan
- Vat aan het einde van het consult je verhaal samen

Rollenspel blok 5 sessie 2

Rollenspel met Simulated Patient (SP)

Informatie voor de student (Arts)

Organisatie: **online** in de groepsbijeenkomst.

Je loopt vandaag stage bij de huisarts als student geneeskunde. Op het spreekuur verschijnt patiënt X, die je nog niet eerder hebt gezien. Twee weken geleden is er in het consult met de huisarts besloten een X-thorax te laten maken, omdat de hoestklachten erg lang aanhielden. Hierop is te zien dat de patiënt longkanker heeft. Er is verder weinig bekend en er zal vervolgonderzoek gedaan moeten worden door de longarts. De huisarts is afwezig en heeft gevraagd de diagnose met de patiënt te delen, omdat er enige haast achter zit.

Je moet achteraf feedback aan de simulatiepatiënt vragen. Vooral ook op je taalgebruik. Doe dat zo gericht mogelijk; dus stel specifieke vragen, want dan krijg je ook specifieke antwoorden.

Rollenspel blok 6 sessie 1

Speel het rollenspel met een medecursist.

A = de arts

P = de patiënt

Je bent huisarts. Vandaag heb je een e-consult met een 38-jarige patiënt. De patiënt heeft sinds een aantal maanden lichte migraineaanvallen. Hij is hiervoor ook al een paar keer op je spreekuur geweest. Luister naar de patiënt, reageer empathisch en vertel hem welke medicatie hij kan nemen.

dialogoog

A: Goedemiddag meneer Verstappen.

P: Dag dokter.

A: Ik zie dat u zich helemaal niet goed voelt. Vertel eens. Wat is er aan de hand.

P: Sorry, dokter. Ik kon vanmorgen niet naar het spreekuur komen, omdat ik telkens moest overgeven. Ik heb al sinds vanochtend een migraineaanval. Dit keer is hij heel heftig.

A: ...

P: Het is een bonzende, stekende pijn.

A: ...

P: Ik ben misselijk en heb vandaag al een paar keer overgegeven.

A: ...

P: De pijn is aan de rechterkant van mijn hoofd.

A: ...

P: Voordat de hoofdpijn begon zag ik flikkeringen en vlekken voor mijn ogen.

A: ...

P: Ja, dat zijn alle klachten.

A: Als ik u goed begrijp ... *(Vat de klachten van de patiënt samen)*

Ben ik volledig of heeft u nog een aanvulling?

P: Nee, dat is alles. *(Geef eventueel een aanvulling als de arts niet alles heeft gezegd)*

Kan ik een pijnstiller nemen tegen de pijn?

A: ... *(Paracetamol 1000 mg, nu 1 tablet, na tenminste 4 uur nog 1 tablet. Maximum: 2 tabletten per dag)*

P: Ja, dokter dat zal ik doen.

A: Als ..... dan ..... *(pijnklachten niet minder met Paracetamol, ander medicament: Ibuprofen)*

P: ... *(Herhaal wat de dokter over de medicatie heeft gezegd)*

A: Nou meneer Verstappen. Neem vooral rust. Ik wens u beterschap.

P: Dank u wel, dokter.

Rollenspel blok 6 sessie 2

Rol arts voor SPC

Informatie voor de student (arts)

Je loopt vandaag stage in de huisartspraktijk als student geneeskunde. Op het spreekuur verschijnt patiënt Van der Linken, je hebt deze patiënt nog niet eerder gezien. Hij/zij heeft last van migraine-aanvallen, maar verder is er weinig bekend. De waarnemend huisarts is niet aanwezig, dus er is gevraagd of jij het gesprek met meneer/mevrouw kan voeren. Achteraf zul je met de huisarts telefonisch contact hebben.

Je moet achteraf feedback vragen aan de simulatiepatiënt, vooral ook op je taalgebruik. Doe dat zo gericht mogelijk, dan krijg je ook zo gericht mogelijke feedback.

Rollenspel blok 7 sessie 1

Rollenspel 1

Je bent MDL-arts. Een 32-jarige patiënt had klachten die duiden op een blindedarmonsteking. Na doorverwijzing van de huisarts heeft ze een echo gehad en de uitslag is bekend: blindedarmonsteking. Ze komt bij jou om de uitslag van het onderzoek te bespreken.

- Vat de klachten die de patiënt had, samen.
- Geef uitleg over blindedarmonsteking. Gebruik signaalwoorden.
- Stel de patiënt gerust en toon empathie.
- Geef uitleg over de behandeling.

Rollenspel 2

Je bent huisarts. Een 45-patiënt is op vakantie in India geweest. Hij heeft daar een gerecht gegeten dat op straat was bereid en nu heeft hij een infectie die chronische diarree veroorzaakt. Hij heeft koorts, weinig eetlust, is afgevallen en moet regelmatig overgeven. Er zit geen bloed in zijn ontlasting. Je wil hem een antibioticakuur geven.

- Vat de klachten van de patiënt samen.
- Stel hem gerust en leef mee.
- Stel vragen over andere klachten: irritatie van de anus, uitdroging.
- Geef uitleg over een behandeling.
- Stel controlevragen.

Rollenspel blok 7 sessie 2

Rollenspel 1

Je bent huisarts. Een 45-jarige patiënt is bij jou op het spreekuur. De patiënt klaagt over aanvallen van misselijkheid, opboeren en pijn in de maagstreek, klachten die wijzen op galstenen. De patiënt heeft een onregelmatige levensstijl door zijn werk als vrachtwagenchauffeur.

- Stel directe en indirecte vragen.
- Laat de patiënt merken dat je luistert.
- Stel controlevragen.
- Vat af en toe het verhaal van de patiënt samen.
- Leg uit wat de behandeling is.

Rollenspel 2

Je bent huisarts. Een 25-jarige patiënt komt met klachten over pijn in de lendenen en in de rug en bloed in de urine op het spreekuur. Je vermoedt dat hij nierstenen heeft.

- Stel directe en indirecte vragen.
- Laat de patiënt merken dat je luistert.
- Stel controlevragen.
- Vat af en toe het verhaal van de patiënt samen.
- Leg uit wat de behandeling is.

Rollenspel blok 8 sessie 1

Rollenspel 1

Een patiënt van 55 jaar heeft al maanden last van haar knie en het wordt steeds erger. Uit onderzoek is gebleken dat haar kniegewricht is versleten. Ze komt bij jou voor de resultaten van het onderzoek. De patiënt is licht gefrustreerd over de pijn in haar knie.

- Begroet en vraag hoe het gaat.
- Toon begrip voor de patiënt.
- Vertel de resultaten van het onderzoek.
- Leg uit wat er gaat gebeuren tijdens de operatie.
- Stel de patiënt gerust maar wijs op complicaties.
- Vraag of ze alles begrijpt.

Rollenspel 2

Een vrouw van 60 komt voor de resultaten van een onderzoek naar osteoporose. Het onderzoek heeft het vermoeden van osteoporose bevestigd. Normaal gesproken is de vrouw heel sportief: ze wandelt en fietst veel en ze doet ook aan yoga maar sinds ze haar arm heeft gebroken na een val van de fiets durft ze dat niet meer. Ze is onzeker geworden. De uitslag versterkt de onzekerheid.

- Begroet en vraag hoe het gaat.
- Leg uit wat er aan de hand is.
- Stel de patiënt gerust.
- Toon empathie.
- Geef advies.

Rollenspel blok 8 sessie 2

Rollenspel 1: gebroken been

Een patiënt heeft na een val van de trap haar been gebroken. Er is een foto gemaakt en daaruit blijkt dat de breuk met gips behandeld kan worden. Gebruik de informatie van de luisteropdracht.

- Vertel de resultaten van het onderzoek.
- Leg uit wat er gaat gebeuren tijdens het aanbrengen van het gips.
- Stel de patiënt gerust maar wijs op de nadelen voor de omliggende gewrichten.
- Vraag of ze alles begrijpt.

Rollenspel 2: arm uit de kom

Een patiënt van 23 jaar komt voor de tweede keer binnen twee maanden met dezelfde klacht: arm uit de kom. De eerste keer gebeurde het toen de patiënt viel met zijn scooter en zijn val wilde opvangen met zijn arm. De tweede keer gebeurde het toen hij met zijn hond aan het spelen was. Gebruik de informatie van opdracht 4.

- Vraag de patiënt hoe het de tweede keer is gebeurd.
- Wijs de patiënt op de risico's van recidieven.
- Vertel de patiënt hoe hij recidieven kan voorkomen.
- Leg uit wat je gaat doen.
- Overtuig de patiënt zich aan de adviezen te houden.